

Danmark og Nepal har brug for hinanden
Artikel fra Jyllands-Posten 11.10.2021

Foto: Caroline Stenild Andersen

For ti år siden var Danmark blandt de 10 største donorer i Nepal. Støtten til Nepal var baseret på landets fattigdomsstrategi for at sikre lokalt ejerskab. Men i 2015 blev det besluttet, at Nepal ikke længere ville være et prioritetsland for dansk bistand. I 2017 forlod Danida Nepal og i 2017 lukkede Danmarks ambassade i Kathmandu. Har Danida nået sine mål i Nepal? Svaret er nej.

Den økonomiske udvikling efter borgerkrigen var godt i gang igen; flere børn og unge var begyndt i skole, især piger; det gik fremad med respekt for menneskerettigheder; demokratiet var begyndt at fungere, og Danmark havde her sat sit præg på Nepals udvikling på en god måde. Men udvikling tager tid og fremskridt kan nemt blive til tilbageskridt under pres. I dag er Nepal under pres på grund af covid-19 og effekterne heraf. Nepal har behov for Danmark.

Danmark har også et behov for Nepal. Nepal er placeret midt imellem Indien og Kina. Der er strategiske årsager bag mange landes officielle tilstedeværelse i Nepal, som geografisk ligger i centrum af en vigtig asiatisk region, og det endnu mere så efter Talibans overtagelse af magten i Afghanistan. Indiske og kinesiske soldater har været i konflikt på deres fælles grænser både vest og øst for Nepal. Kina har store ambitioner med sit 'Belt and Road' projekt mod nord og vest for Nepal, og kineserne har et skarpt øje på Tibet, som skal kontrolleres. Indien føler sig omfavnet af kinesiske ambitioner og presser tilbage. Nepals strategisk betydning er steget markant.

Nepal har også en vigtig rolle i kampen mod klimaforandring. Vand fra Nepals gletsjere findes i syv andre lande og effekten af klimaforandring i Himalaya bjergene rammer disse lande og deres økonomier. Selvom verdens lande kraftigt reducerer deres CO2 udledninger, så mener eksperter, at en tredjedel af gletsjerne vil forsvinde. Effekten heraf kommer videre til resten af verden igennem oversvømmelser, migration, forsinkelser i produktion og levering, måske prisstigninger, og ikke mindste konflikter over vandudnyttelse.

Turisme er vigtig for både Danmark og Nepal. Nepaleserne er et kulturelt diversificeret folk, der er meget gæstfrie og med en positiv tilgang til livet. Det har givet danske turister et særligt forhold til Nepal og næsten 5.000 rejste dertil hvert år inden covid-19. Når man har været på trek eller safari i Nepal, så bliver oplevelsen længe hængende, og mange kommer tilbage på besøg flere gang. Og danske turister er meget velkomne, de har et godt ry.

Udvikling af nye varianter af covid-19 er en stor risiko i alle lande, hvor mange er smittet. I Nepal ligger smitteantallet meget højt og vaccineadgangen er ret beskeden. Myndighederne har registreret 735.000 tilfælde af covid-19 med 10.327 dødsfald. De rigtige smitte- og dødstal kan være meget højere. Kun 7,34% af befolkningen er færdigvaccineret, det er de rige og veluddannede i storebyerne. Det er i alles interesse at situationen forbedres. Danmark kan her spille en vigtig rolle.

Lige nu er mange nepaleserne bange for covid-19. Bare et eksempel: 90 procent af gravide kvinder kommer ikke længere til graviditetsundersøgelse på en klinik. Børnedødeligheden og kvinders dødsfald under fødslen stiger markant. De er bange for at føde på en klinik eller et hospital. Nepals økonomi lider også. Pengeoverførelse fra arbejde i udlandet er faldet med 5 procent til nu 24 procent af Nepals BNP, og det rammer fattige familier. Tusindvis af nepalesere blev sendt hjem af den indiske regering, da covid-19 situationen eskalerede der. De rejste til Indien på grund af fattigdom og er kommet hjem til fattigdom igen.

Mange danskere bistår privat med frivilligt arbejde og pengegaver til lokale NGOer. Flere små virksomheder i Nepal har et tæt samarbejde med danske virksomheder. Og dansk turisme skaber både arbejde og forretning i Nepal og Danmark. Men Danmark bør gøre mere, især nu. Den danske regering kan sende vacciner; styrke sundhedsvæsenet med udstyr og midlertidig hjælp; måske bistå med lån til de nye kommunale bestyrelser med henblik på at fremme lokal klimasikring og skabe arbejde. Igennem målrettede initiativer kan den danske regering styrke sit venskab med Nepal, som lige nu vedligeholdes af danskere med stor veneration for det nepalesiske folk. Det kan godt betale sig - både for Nepal og for Danmark.